

HOOFDSTUK 11

VERONTREINIGDE BODEMS

Foto : © Xavier Claes

Meer informatie op:
<https://leefmilieu.brussels/themas/bodem>

Dit hoofdstuk is bijgewerkt tot de bepalingen die in werking zijn getreden op 1 december 2020

INHOUDSTAFEL

VOORNAAMSTE WETSBEPALINGEN	3
DOEL VAN DE WETGEVING	3
VOORNAAMSTE VERPLICHTINGEN	4
A. Algemene verplichtingen	4
1) Algemene informatieverplichtingen	4
2) Administratieve verplichtingen op het vlak van bodemonderzoek, voorstellen en opeenvolgende maatregelen.....	4
a. Verkennend bodemonderzoek	5
b. Naargelang het geval: einde van de procedure of gedetailleerd onderzoek en/of andere maatregelen.....	6
3) Specifieke informatieverplichtingen	9
B. Specifieke verplichtingen voor benzinestations	10
1) Algemene verplichtingen voor de installaties, hun beheer en hun veiligheid.....	10
a. Voorwaarden voor de houders	10
b. Voorwaarden voor de leidingen, de peiling en het vullen van de houders.....	10
c. Voorwaarden voor de bevoorrading van voertuigen	11
d. Voorwaarden voor de veiligheid van de installaties	12
e. Terugwinning van benzinedampen.....	12
2) Preventieverplichtingen	12
3) Bodemonderzoeken en tussenkomsten in de bodem	12
a. Prospectief onderzoek.....	12
b. Gedetailleerd onderzoek	13
c. Risico-onderzoek	13
d. Saneringsonderzoek.....	14
e. Sanering	14
INBREUKEN	15
A. Inbreuken op de algemene verplichtingen	15
B. Inbreuken op de specifieke verplichtingen voor benzinestations	16
SANCTIES.....	17
A. Strafrechtelijke sancties	17
1) Wat betreft de algemene verplichtingen.....	17
2) Wat betreft de specifieke verplichtingen voor benzinestations	17
B. Administratieve sancties	18

VOORNAAMSTE WETSBEPALINGEN

De voornaamste wetsbepalingen ter zake zijn de volgende:

- Wetboek van inspectie, preventie, vaststelling en bestraffing van milieumisdrijven en milieuaansprakelijkheid (hierna "Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid")¹;
- Ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen (hierna "Ordonnantie betreffende de milieuvergunningen")²;
- Ordonnantie van 5 maart 2009 betreffende het beheer en de sanering van verontreinigde bodems (hierna het "bodemordonnantie")³;
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 17 december 2009 tot vaststelling van de lijst met risicoactiviteiten⁴;
- Besluit van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 21 januari 1999 tot vaststelling van de uitbatingvoorwaarden voor benzinstations (hierna het "besluit benzinstations")⁵; en
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 15 december 2011 betreffende de erkenning van de bodemverontreinigingsdeskundigen en de registratie van de bodemsaneringsaannemers⁶; en
- Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 29 maart 2018 tot vaststelling van de interventienormen en saneringsnormen⁷.

DOEL VAN DE WETGEVING

De wetgeving ter zake wil het ontstaan van bodemverontreiniging voorkomen, de potentiële bronnen van verontreiniging identificeren, de bodemonderzoeken voor het vaststellen van het bestaan van een verontreiniging regelen en de modaliteiten bepalen voor de sanering of het beheer van de verontreinigde bodems, teneinde de bodemverontreiniging te doen verdwijnen, te controleren, in te dijken of te beperken. Ze wil tevens de toegang tot informatie over bodemverontreiniging regelen⁸.

Foto : © Xavier Claes

¹ Ordonnantie van 25 maart 1999 betreffende bovengenoemde titel krachtens de ordonnantie van 8 mei 2014 tot wijziging van de ordonnantie van 25 maart 1999 betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu alsook andere wetgevingen inzake milieu, en tot instelling van een Wetboek van inspectie, preventie, vaststelling en bestraffing van milieumisdrijven, en milieuaansprakelijkheid, B.S., 18 juni 2014.

² B.S., 26 juni 1997.

³ B.S., 10 maart 2009.

⁴ B.S., 8 januari 2010.

⁵ B.S., 24 maart 1999.

⁶ B.S., 30 januari 2012.

⁷ B.S., 2 mei 2018.

⁸ Artikel 2 van de bodemordonnantie.

VOORNAAMSTE VERPLICHTINGEN

A. Algemene verplichtingen

De verplichtingen die hierna beschreven worden, zijn algemeen van toepassing, onverminderd eventuele strengere wetgeving.

1) Algemene informatieverplichtingen

Bij elke vervreemding van een zakelijk recht op een terrein⁹, moet(en) de overdrager(s) aan de overnemer(s) een bodemattest¹⁰ overdragen - dat hij/zij moet(en) verkrijgen bij Leefmilieu Brussel (hierna "LB") - en hem in voorkomend geval de aanvullende informatie bezorgen die de inhoud van het bodemattest zou kunnen wijzigen¹¹.

Onder "bodem" dient hier te worden verstaan het vast gedeelte van de grond, met inbegrip van grondwater en overige aanwezige elementen en organismen¹².

2) Administratieve verplichtingen op het vlak van bodemonderzoek, voorstellen en opeenvolgende maatregelen

In bepaalde gevallen worden verplichtingen tot bodemonderzoek opgelegd aan verschillende actoren en daarna, desgevallend, verplichtingen tot risicobeheer, bodemsanering en/of veiligheids- of follow-upmaatregelen. De onderzoeken en voorstellen worden gedaan door onafhankelijke en erkende¹³ bodemverontreinigingsdeskundigen¹⁴. Het risicobeheer en de sanering worden uitgevoerd door geregistreerde bodemsaneringsaannemers¹⁵, onder toezicht van een bodemverontreinigingsdeskundige¹⁶. De eindbeoordeling van deze werkzaamheden en maatregelen gebeurt door een bodemverontreinigingsdeskundige¹⁷.

Foto : © Xavier Claes

⁹ Iedere overdragende, vestigende, declaratieve of abdicatieve rechtshandeling onder levenden, onder bezwarende titel of om niet, met betrekking tot een zakelijk recht, met inbegrip van de inbreng en overdracht van vermogen in een vennootschap, en de vastlegging van de statuten van het gebouw als bedoeld in artikel 577-4 van het Burgerlijk Wetboek of de registratie van de instemming van de mede-eigenaars met de afwijking bedoeld in artikel 577-3, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek, met name in geval van een eenzijdige wilsverklaring, met uitsluiting van akten van familiale aard opgesomd door de Regering.

¹⁰ Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 16 februari 2017 betreffende het bodemattest, *B.S.*, 20 maart 2017.

¹¹ Artikel 12, §1 van de bodemordonnantie.

¹² Artikel 3, 1°, van de bodemordonnantie.

¹³ Artikel 3, 30°, van de bodemordonnantie.

¹⁴ Artikelen 15, §1, 26, §1, 30, §1, 34, §1, 42, §1 en 63, §1, van de bodemordonnantie.

¹⁵ Artikel 3, 31°, van de bodemordonnantie.

¹⁶ Artikelen 37, §1, en 45, §1, van de bodemordonnantie.

¹⁷ Artikelen 39, §1, 47, §1 en 65/5, §1, van de bodemordonnantie.

De verplichtingen zijn in wezen de volgende:

a. Verkennend bodemonderzoek

Een **verkennend bodemonderzoek** bepaalt de toestand van de bodem door eventuele bodemverontreiniging aan het licht te brengen. Het houdt een beperkte monsterneming in. Het formuleert met redenen omklede conclusies per perceel wat betreft de raming van de omvang en de aard van de verontreiniging en de noodzaak om al dan niet een gedetailleerd onderzoek uit te voeren¹⁸.

Er moet in wezen een verkennend bodemonderzoek gebeuren¹⁹ in de volgende gevallen:

- voor de vervreemding van een zakelijk recht op een terrein dat in de inventaris van de bodemtoestand in categorie 0 of een categorie gecombineerd met 0 is opgenomen, ten laste van de houder van het zakelijk recht²⁰;
- in geval van een aanvraag van een milieuvergunning voor het uitoefenen van een risicoactiviteit of van een uitbreiding van een milieuvergunning indien het gaat om de toevoeging van een nieuwe risicoactiviteit, ten laste van de vergunningsaanvrager²¹;
- op de site waar deze risicoactiviteit wordt uitgeoefend, ten laste van de huidige exploitant van de activiteit²²:
 - ten laatste zes maanden na de stopzetting van deze activiteit;
 - voor de overdracht van de milieuvergunning voor deze activiteit;
 - in de gevallen voorzien door artikel 18 van het besluit van 21 november 2013 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging door industriële emissies, vóór de eerste actualisering van de voor de inrichting afgeleverde milieuvergunning na 7 januari 2013;
 - in het kader van een procedure van verlenging van de milieuvergunning voor een risicoactiviteit wanneer de afleverende overheid vaststelt dat de inrichting voor de volledige duur van haar exploitatie niet was uitgerust met preventiemaatregelen ter garantie van de bodembescherming of dat die maatregelen onvoldoende werden gecontroleerd en onderhouden;
- in geval van een aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning of een milieuvergunning voor handelingen of werken in contact met de bodem op meer dan 20 m² op een perceel dat in de inventaris van de bodemtoestand is opgenomen in categorie 0 of een categorie gecombineerd met 0, ten laste van de vergunningsaanvrager²³;
- indien er bij de voorbereiding of bij de uitvoering van uitgravingswerken een bodemverontreiniging wordt ontdekt, op de percelen die het betreffende terrein afbakenen, ten laste van de persoon die de werken verricht of voor wiens rekening deze werken worden verricht of bij ontstentenis, ten laste van de houder van de zakelijke rechten²⁴;
- indien er op een terrein een gebeurtenis plaatsvindt die bodemverontreiniging veroorzaakt, ten laste van de persoon die de gebeurtenis heeft veroorzaakt of, wanneer het onmogelijk blijkt deze persoon te identificeren, ten laste van de huidige exploitant van het terrein, of bij ontstentenis van deze, ten laste van de houder van de zakelijke rechten op het terrein²⁵;
- in geval van onteigening van een terrein opgenomen in de inventaris van de bodemtoestand in categorie 0 of een categorie gecombineerd met 0, ten laste van de onteigenende overheid²⁶;
- indien de exploitant van een risicoactiviteit failliet wordt verklaard, op initiatief van de curator (die LB binnen de 30 dagen op de hoogte moet brengen van de faillietverklaring) en ten laste van de boedel²⁷; en
- wanneer LB van mening is dat een bodemverontreiniging een onmiddellijk gevaar betekent voor de menselijke gezondheid of voor het milieu en het in dat opzicht de termijn vastlegt waarbinnen het verkennend bodemonderzoek aan LB moet worden betekend, ten laste van de huidige

¹⁸ Artikel 14 van de bodemordonnantie.

¹⁹ Onder voorbehoud van de uitzonderingen uit artikel 13/4 van de bodemordonnantie.

²⁰ Artikel 13, §1, van de bodemordonnantie.

²¹ Artikel 13, §3, van de bodemordonnantie.

²² Artikel 13, §2, van de bodemordonnantie.

²³ Artikel 13, §§4-5, van de bodemordonnantie.

²⁴ Artikel 13, §6, van de bodemordonnantie.

²⁵ Artikel 13, §7, van de bodemordonnantie.

²⁶ Artikel 13/1, §2, van de bodemordonnantie.

²⁷ Artikel 13/2, §2, van de bodemordonnantie.

exploitant van het betreffende terrein, of bij ontstentenis van deze, van de houder van de zakelijke rechten op het betreffende terrein²⁸.

Het verkennend bodemonderzoek moet overgemaakt worden aan LB volgens de geldende modaliteiten en het voorwerp uitmaken van hetzij een verklaring van gelijkvormigheid, hetzij een verklaring van niet-gelijkvormigheid, hetzij een verzoek tot aanvullingen.²⁹

b. Naargelang het geval: einde van de procedure of gedetailleerd onderzoek en/of andere maatregelen

In zijn gelijkvormigheidsverklaring stelt LB de termijn vast waarbinnen een **gedetailleerd onderzoek, een risico-onderzoek, een risicobeheersvoorstel of een saneringsvoorstel** uitgevoerd moet worden³⁰.

Foto : © Xavier Claes

• **Gedetailleerd onderzoek**

Wanneer het verkennend bodemonderzoek een overschrijding van de interventienormen of een toename van de verontreiniging aan het licht brengt, moet een gedetailleerd onderzoek worden uitgevoerd, tenzij de verontreiniging overeenstemt met een verontreiniging van natuurlijke oorsprong, zoals bepaald of erkend door het Instituut, of tenzij de verontreiniging uitsluitend betrekking heeft op zware metalen of polycyclische aromatische koolwaterstoffen die aanwezig zijn in aanvulgronden en een weesverontreiniging is³¹. Er kan ook een gedetailleerd onderzoek verricht worden op hetzelfde moment als het verkennend bodemonderzoek³².

De **interventienormen** zijn de concentraties verontreinigende stoffen in de bodem en in het grondwater waarboven de risico's voor de menselijke gezondheid en/of voor het leefmilieu als niet te verwaarlozen beschouwd worden en waarbij een behandeling van de verontreiniging vereist is³³.

Het **gedetailleerd onderzoek** bakent de vastgestelde bodemverontreiniging verticaal en horizontaal af. Het bevestigt of weerlegt het type of de types verontreiniging : eenmalige, wees- of gemengde verontreiniging, en onderscheidt, bevestigt of vernietigt eventueel de toename van de verontreiniging. Het formuleert met redenen omklede conclusies per perceel betreffende de omvang en de aard van de verontreiniging, het type of de types verontreiniging en, desgevallend, de termijn

²⁸ Artikel 49, §4, van de bodemordonnantie.

²⁹ Artikel 15, §§ 2-3 van de bodemordonnantie.

³⁰ Artikel 15 van de bodemordonnantie.

³¹ Artikel 19, §1, van de bodemordonnantie.

³² Artikel 16 van de bodemordonnantie.

³³ Artikel 3, 10°, van de bodemordonnantie. Voor de normen, zie bijlage 1 van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 29 maart 2018 tot vaststelling van de interventienormen en saneringsnormen.

voor betekening aan LB van een risico-onderzoek of een saneringsvoorstel en de te treffen noodmaatregelen³⁴.

- **Risico-onderzoek of saneringsvoorstel**

In zijn gelijkvormigheidsverklaring van het gedetailleerd onderzoek, bevestigt of weerlegt LB het (de) verontreinigingstype(s) en bepaalt de termijn waarbinnen het een risico-onderzoek en/of een saneringsvoorstel moet ontvangen³⁵, tenzij er reeds een risico-onderzoek is verricht op hetzelfde moment als het gedetailleerd onderzoek³⁶.

Een **risico-onderzoek** beoordeelt de risico's die een bodemverontreiniging met zich meebrengt voor de menselijke gezondheid en voor het leefmilieu, met inbegrip van het risico op verspreiding van de verontreinigende stoffen³⁷.

Een **saneringsvoorstel** bepaalt het type en de uitvoeringswijze van de bodemsanering die uitgevoerd moeten worden om aan de saneringsnormen te voldoen of om een toename van de verontreiniging uit te sluiten³⁸.

De **saneringsnormen** zijn concentraties van verontreinigende stoffen in de bodem en in het grondwater, waaronder de risico's voor de menselijke gezondheid en het milieu als nihil beschouwd worden en de bodem al zijn functies kan vervullen³⁹.

Er moet een risico-onderzoek uitgevoerd worden ten laste van de houder van zakelijke rechten op het terrein getroffen door de verontreiniging wanneer het verkennend bodemonderzoek wijst op de aanwezigheid van een weesverontreiniging⁴⁰.

Er moet een risico-onderzoek uitgevoerd worden ten laste van de huidige exploitant of de houder van zakelijke rechten die de verontreiniging veroorzaakt heeft, indien het verkennend bodemonderzoek aantoont dat de verontreiniging volledig veroorzaakt werd voor 1 januari 1993⁴¹.

Er moet een risico-onderzoek uitgevoerd worden ten laste van de huidige exploitant die een deel van de verontreiniging veroorzaakt heeft, de houder van zakelijke rechten die een deel van de verontreiniging veroorzaakt heeft of een andere geïdentificeerde persoon die een deel van de verontreiniging veroorzaakt heeft, indien het verkennend bodemonderzoek de aanwezigheid van een gemengde verontreiniging aantoont⁴².

Een **eenmalige verontreiniging** is een apart identificeerbare bodemverontreiniging, veroorzaakt door een exploitant, een houder van de zakelijke rechten op het betreffende terrein of, indien de verontreiniging is veroorzaakt na 20 januari 2005, een eenduidig geïdentificeerde persoon⁴³.

Een **gemengde verontreiniging** is een bodemverontreiniging veroorzaakt door verschillende personen in niet afzonderlijk identificeerbare proporties, onder wie een huidige exploitant, een houder van de zakelijke rechten op het betreffende terrein of, indien de verontreiniging is veroorzaakt na 20 januari 2005, een andere eenduidig geïdentificeerde persoon⁴⁴.

Een **weesverontreiniging** is een bodemverontreiniging die noch eenmalig, noch gemengd is, namelijk een bodemverontreiniging die veroorzaakt is in volgende gevallen:

- door één of meer personen die niet eenduidig kunnen worden geïdentificeerd ;
- door één of meer eenduidig geïdentificeerde personen die evenwel niet meer bestaan ;
- vóór 20 januari 2005, door één of meer eenduidig geïdentificeerde personen van wie er geen enkele houder van zakelijke rechten op het betrokken terrein of een huidige exploitant is⁴⁵.

³⁴ Artikel 25 van de bodemordonnantie.

³⁵ Artikel 27, §2, van de bodemordonnantie.

³⁶ Artikel 28 van de bodemordonnantie.

³⁷ Artikel 29 van de bodemordonnantie.

³⁸ Artikel 41, §1, van de bodemordonnantie.

³⁹ Artikel 3, 11° van de bodemordonnantie. Voor de normen, zie bijlage 2 van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 29 maart 2018 tot vaststelling van de interventienormen en saneringsnormen.

⁴⁰ Artikelen 20, §§1 en 2 en 22, §2, van de bodemordonnantie.

⁴¹ Artikelen 20, §§1 en 2 en 22, §2, van de bodemordonnantie.

⁴² Artikelen 20, §§1 en 2 en 22, §2, van de bodemordonnantie.

⁴³ Artikel 3, 16°, van de bodemordonnantie.

⁴⁴ Artikel 3, 17°, van de bodemordonnantie.

⁴⁵ Artikel 3, 18°, van de bodemordonnantie.

Er moet een bodemsaneringsvoorstel worden opgesteld ten laste van de huidige exploitant die deze verontreiniging heeft veroorzaakt, de houder van zakelijke rechten die deze verontreiniging heeft veroorzaakt en de geïdentificeerde persoon die deze verontreiniging heeft veroorzaakt indien het verkennend bodemonderzoek de aanwezigheid aantoont van een eenmalige verontreiniging geheel of gedeeltelijk veroorzaakt na 1 januari 1993⁴⁶.

Wanneer een verkennend bodemonderzoek wijst op de aanwezigheid van een gemengde verontreiniging die geheel veroorzaakt is door de huidige exploitant, de houder van zakelijke rechten of een andere geïdentificeerde persoon, moet een bodemsaneringsvoorstel worden opgesteld, solidair ten laste van deze personen die de gemengde verontreiniging hebben veroorzaakt⁴⁷.

De persoon die de verplichting opgelegd krijgt, wordt bepaald naargelang de aard van de verontreiniging (eenmalig, wees of gemengd) en de datum⁴⁸.

- **In geval van een risico-onderzoek: naargelang het geval, einde van de procedure, risicobeheersvoorstel of bodemsaneringsvoorstel**

In zijn gelijkvormigheidsverklaring bij het risico-onderzoek, kondigt LB aan dat de procedure wordt afgesloten (indien er geen risico bestaat) of legt het de termijn vast waarbinnen het een risicobeheersvoorstel of saneringsvoorstel moet ontvangen (indien er een risico bestaat)⁴⁹.

Wanneer uit het risico-onderzoek immers blijkt dat de risicowaarden overschreden worden, dan moeten de risico's voor de menselijke gezondheid en voor het milieu aanvaardbaar worden gemaakt aan de hand van een risicobeheer of eventueel door de opstelling van een saneringsvoorstel of de uitvoering van een sanering, ten laste van de persoon die het risico-onderzoek moet uitvoeren⁵⁰.

De **risicowaarden** zijn de concentraties van verontreinigende stoffen in de bodem en in het grondwater, berekend via een risico-onderzoek, waarboven de risico's voor de menselijke gezondheid en/of het milieu als niet toelaatbaar beschouwd worden en risicobeheer vereist is⁵¹.

Het **risicobeheersvoorstel** bepaalt het type en de uitvoeringswijze van het risicobeheer om de via een risico-onderzoek geïdentificeerde actuele risico's aanvaardbaar te maken voor de menselijke gezondheid en het milieu⁵².

- **In geval van een risicobeheersvoorstel: risicobeheersmaatregelen**

Eens het risicobeheersvoorstel gelijkvormig wordt verklaard, moeten de risicobeheersmaatregelen uitgevoerd worden volgens de voorwaarden en binnen de termijnen bepaald door LB⁵³.

Het **risicobeheer** is de behandeling van de bodemverontreiniging om de risico's voor de menselijke gezondheid en het milieu te beoordelen en deze te handhaven of aanvaardbaar te maken⁵⁴.

Er moet een eindbeoordeling van deze maatregelen gebeuren door een bodemverontreinigingsdeskundige, waarna LB een slotverklaring betekent⁵⁵.

De **eindbeoordeling** is het eindverslag opgemaakt door een bodemverontreinigingsdeskundige na de uitvoering van een risicobeheer, van een sanering of van een behandeling van beperkte duur⁵⁶.

- **Follow-upmaatregelen bij het risicobeheer**

Er moeten follow-upmaatregelen worden genomen indien LB die oplegt in elke gelijkvormigheidsverklaring, slotverklaring of beslissing van het Instituut betreffende de voorafgaande aangifte van een behandeling van beperkte duur⁵⁷.

⁴⁶ Artikelen 21, §1, en 22, §1, van de bodemordonnantie.

⁴⁷ Artikelen 21, §1, en 22, §1, van de bodemordonnantie.

⁴⁸ Artikelen 20 tot 22 van de bodemordonnantie.

⁴⁹ Artikel 31, §2, van de bodemordonnantie.

⁵⁰ Artikel 20, §3, van de bodemordonnantie.

⁵¹ Artikel 3, 13° van de bodemordonnantie.

⁵² Artikel 33, §1, van de bodemordonnantie.

⁵³ Artikel 35, §2, van de bodemordonnantie.

⁵⁴ Artikel 3, 21°, van de bodemordonnantie.

⁵⁵ Artikelen 39-40 van de bodemordonnantie.

⁵⁶ Artikel 3, 26°, van de bodemordonnantie.

⁵⁷ Artikel 50 van de bodemordonnantie.

- **In geval van een saneringsvoorstel: saneringswerken**

In zijn gelijkvormigheidsverklaring van het saneringsvoorstel, legt LB vast op welke voorwaarden de sanering uitgevoerd moet worden, welke resultaten behaald moeten worden met de uitvoering ervan en binnen welke termijnen deze voltooid moet zijn⁵⁸.

De **sanering** is de behandeling van de bodemverontreiniging om de saneringsnormen te halen of de toename van de verontreiniging uit te sluiten⁵⁹.

Er moet een eindbeoordeling van deze werkzaamheden gebeuren door een bodemverontreinigingsdeskundige, waarna LB een slotverklaring betekent.⁶⁰

Foto : © Xavier Claes

- **Op elk moment: mogelijkheid tot noodmaatregelen**

LB kan op elk moment noodmaatregelen opleggen - in het bijzonder wanneer het een gelijkvormigheidsverklaring uitgeeft - wanneer het van mening is dat een bodemverontreiniging een onmiddellijk gevaar vormt voor de menselijke gezondheid of voor het milieu. Deze maatregelen zijn ten laste van de houder van de verplichting om een verkennend bodemonderzoek te doen of de verontreiniging te behandelen, of bij ontstentenis van dergelijk geïdentificeerde persoon, van de huidige exploitant van het betreffende terrein, of bij ontstentenis van die laatste, van de houder van de zakelijke rechten van het betreffende terrein⁶¹.

Bovendien moet de huidige exploitant of de houder van de zakelijke rechten van het betreffende terrein zodra er zich een bodemverontreiniging voordoet of ontdekt wordt, op eigen initiatief en te zijnen laste de eerste vereiste noodmaatregelen nemen om de bodemverontreiniging te beperken en de risico's voor de menselijke gezondheid of het milieu te beperken of te voorkomen⁶².

3) Specifieke informatieverplichtingen

In het kader van het risicobeheer, van noodmaatregelen of van een sanering, gelden de volgende aanplakkingsverplichtingen:

⁵⁸ Artikel 43, §2, van de bodemordonnantie.

⁵⁹ Artikel 3, 22°, van de bodemordonnantie.

⁶⁰ Artikelen 47-48 van de bodemordonnantie.

⁶¹ Artikel 49, §1, van de bodemordonnantie.

⁶² Artikel 49, §3, van de bodemordonnantie.

- de persoon die het risicobeheer of de sanering moet realiseren, moet de afgifte van een gelijkvormigheidsverklaring van het risicobeheersvoorstel bekendmaken, hetzij binnen de 15 dagen na de betekening ervan hetzij op de dag zelf van de voorafgaande aangifte van behandeling, en voor de uitvoering van het risicobeheer, de uitvoering van de sanering of de behandeling van beperkte duur. Die aanplakking moet gehandhaafd blijven tot op de datum van betekening van de slotverklaring voor het risicobeheer of de sanering⁶³;
- in geval van een behandeling van beperkte duur bedoeld in artikel 63 van de bodemordonnantie of een behandeling bedoeld in artikel 65/3 van de bodemordonnantie, plakt de persoon die de behandeling moet uitvoeren, en advies dat de verzending van een voorafgaande aangifte meedeelt, aan⁶⁴.
- de persoon die het risicobeheer of de sanering moet realiseren, moet elke beslissing aanplakken van het Milieucollege of van de Regering naar aanleiding van een beroep tegen een verklaring van gelijkvormigheid of niet-gelijkvormigheid van een risicobeheersvoorstel of van een saneringsvoorstel, of tegen de beslissing van LB betreffende de voorafgaande aangifte of tegen het ontbreken van beslissing betreffende de voorafgaande aangifte of tegen een beslissing van LB om de inhoud van bepaalde verplichtingen voorzien in de bodemordonnantie te beperken⁶⁵; en
- de persoon die de door LB voorgeschreven noodmaatregelen of follow-upmaatregelen die gebruiksbepalingen inhouden, moet uitvoeren, moet de houders van persoonlijke rechten op de betreffende percelen schriftelijk op de hoogte brengen of zelfs, indien LB dat verplicht, die gebruiksbepalingen aanplakken op de plaats waar ze van toepassing zijn⁶⁶.

B. Specifieke verplichtingen voor benzinstations

De uitbaters van benzinstations zijn onderworpen aan de algemene uitbatingsvoorwaarden, die bovenop de hierboven vermelde verplichtingen gelden.

Deze specifieke verplichtingen zijn van toepassing op zowel de eigenlijke benzinstations als op hun installaties voor brandstofopslag, met uitzondering van degene bestemd voor vloeibaar petroleumgas (LPG)⁶⁷.

Onder "**benzinstation**" dient te worden verstaan elke installatie waar brandstof vanuit opslaginstallaties in de tanks van motorvoertuigen met interne verbranding overgebracht wordt. De benzinstations kunnen opengesteld zijn voor het publiek of niet⁶⁸.

1) Algemene verplichtingen voor de installaties, hun beheer en hun veiligheid

a. Voorwaarden voor de houders

De houders moeten voldoen aan bepaalde technische vereisten op het vlak van transport, installatie en aansluiting⁶⁹, en allemaal een identificatieplaat dragen met daarop bepaalde gegevens⁷⁰.

Daarnaast gelden er specifieke technische voorwaarden voor houders ingegraven in de grond of in een opvangbak ingegraven in de grond⁷¹, voor bovengrondse opslaginstallaties⁷² en voor houders met verdubbelde wand⁷³ of geplaatst in een toegankelijke ruimte⁷⁴.

b. Voorwaarden voor de leidingen, de peiling en het vullen van de houders

De houders moeten aangesloten zijn op een ontluichtingsleiding die in de open lucht uitkomt⁷⁵ en die niet kan uitkomen op een gesloten binnenkoer of onder een luifel⁷⁶.

Onder "**luifel**" dient te worden verstaan elke constructie die de gebruikers moet beschermen tegen slechte weersomstandigheden en die bestaat uit een oppervlak waarop geen lokalen gebouwd zijn.

⁶³ Artikel 52, leden 1 en 4, van de bodemordonnantie.

⁶⁴ Artikel 52 lid 2 van de bodemordonnantie.

⁶⁵ Artikel 52, derde lid, van de bodemordonnantie.

⁶⁶ Artikel 53 van de bodemordonnantie.

⁶⁷ Artikel 1 van het besluit benzinstations.

⁶⁸ Artikel 2, 17°, van het besluit benzinstations.

⁶⁹ Artikel 3, §1, eerste lid, en artikel 12 van het besluit benzinstations.

⁷⁰ Artikel 3, §1, tweede lid, van het besluit benzinstations.

⁷¹ Artikelen 5 en 6 van het besluit benzinstations.

⁷² Artikel 7 van het besluit benzinstations.

⁷³ Artikel 9 van het besluit benzinstations.

⁷⁴ Artikel 8 van het besluit benzinstations.

⁷⁵ Artikel 10, eerste lid, van het besluit benzinstations.

⁷⁶ Artikel 10, derde lid, van het besluit benzinstations.

De installaties die onder een luifel staan, worden geacht zich in open lucht te bevinden⁷⁷.

De exploitanten moeten elke houder uitrusten met eigen, aangepaste vulleidingen die degelijk zijn en perfect ondoorlatend⁷⁸. Een houder mag enkel gevuld worden wanneer hij doeltreffend beschermd wordt door een overvulbeveiliging⁷⁹.

Foto : © Xavier Claes

De exploitanten moeten ook een veiligheidssysteem installeren om te voorkomen dat onbevoegden toegang hebben tot de vulmonden⁸⁰.

Peilen van de houders terwijl ze gevuld worden is verboden. Elke peilingsoperatie moet gebeuren via de bovenzijde van de opslaginstallaties en moet aan bepaalde vereisten beantwoorden⁸¹.

Tot slot moeten ook een aantal specifieke verplichtingen nageleefd worden bij het vullen van de houders, in het bijzonder op het vlak van toezicht en afstand⁸².

c. Voorwaarden voor de bevoorrading van voertuigen

Het is verboden om voertuigen op de rijweg, op het trottoir of binnenin gebouwen te bevoorraden. De pompen moeten dus zodanig geplaatst worden dat een bevoorrading op de rijweg of op het trottoir onmogelijk is⁸³.

Bovendien mag geen enkele benzinepomp op het trottoir geïnstalleerd worden⁸⁴

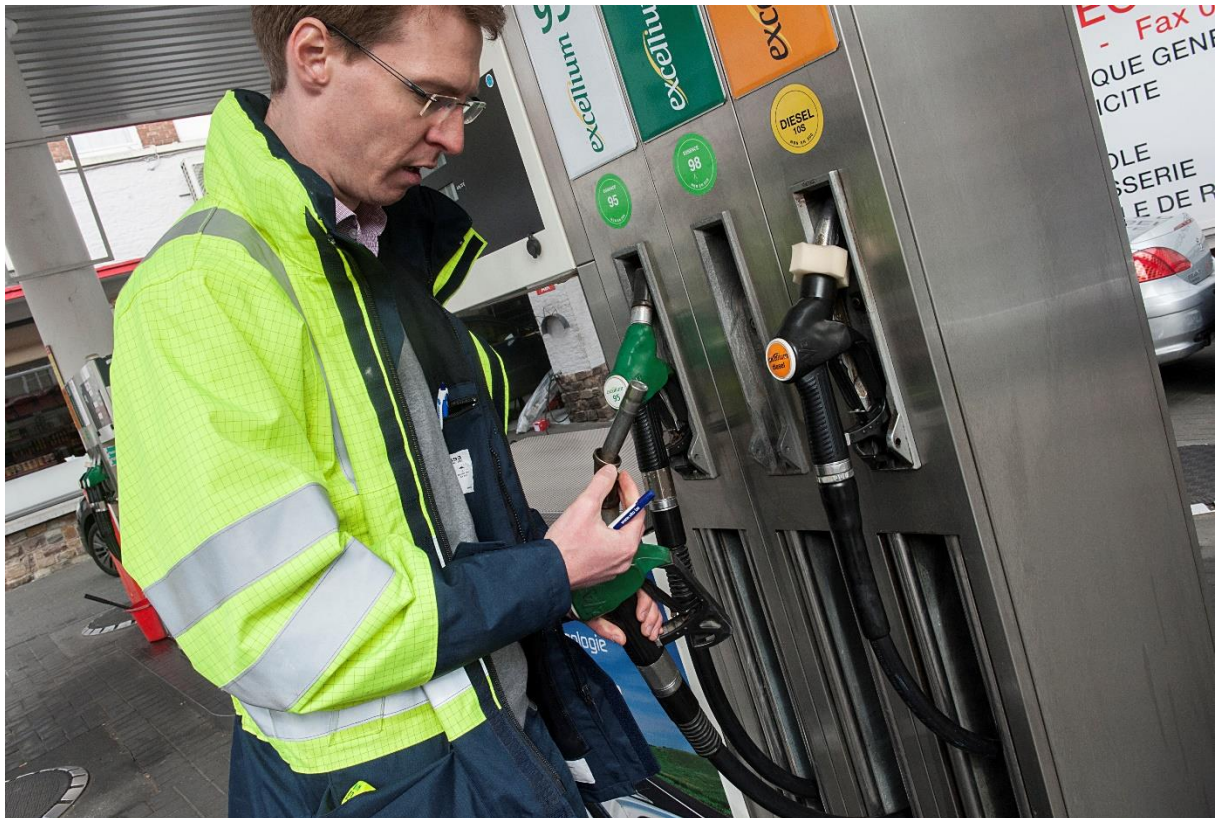

Foto : © Xavier Claes

⁷⁷ Artikel 2, 17°, van het besluit benzinestations.

⁷⁸ Artikel 1, §1, tweede lid, van het besluit benzinestations.

⁷⁹ Artikel 14, §1, eerste lid, van het besluit benzinestations.

⁸⁰ Artikel 14, §1, derde lid, van het besluit benzinestations.

⁸¹ Artikel 13 van het besluit benzinestations.

⁸² Artikel 14, §§2, 3 en 4, van het besluit benzinestations.

⁸³ Artikel 15, §1, eerste lid, van het besluit benzinestations.

⁸⁴ Artikel 15, §1, tweede lid, van het besluit benzinestations.

d. Voorwaarden voor de veiligheid van de installaties

De exploitanten van de benzinestations moeten de nodige maatregelen treffen om de omwonenden doeltreffend te beschermen tegen brand- en ontploffingsrisico's⁸⁵.

Bovendien is het in de buurt van een benzinestation strikt verboden om⁸⁶:

- te roken, vuur te maken of ontvlambare stoffen op te slaan; of
- hout, houtspaanders of andere brandbare stoffen te laten liggen.

De benzinestations die 's nachts of 24 uur op 24 werken en die onder een woongebouw gelegen zijn, moeten uitgerust zijn met een akoestisch alarm, gekoppeld aan branddetectoren⁸⁷.

e. Terugwinning van benzinedampen

Elke exploitant van een benzinestation die over een fase II-benzinedampterugwinningssysteem moet beschikken⁸⁸, moet de rendementsvereisten voor benzinedampafvang naleven, een jaarlijks onderhoud⁸⁹ laten doen en de consument aan de hand van een uitgehangen melding inlichten dat er een dergelijk systeem aanwezig is.

Onder "fase II-benzinedampterugwinningssysteem" dient te worden verstaan de apparatuur die bedoeld is om benzinedamp die uit de brandstoftank van een motorvoertuig ontsnapt tijdens het tanken in een benzinestation, terug te winnen en waarmee die benzinedamp naar een opslagtank bij het benzinestation wordt gevoerd of terug naar de benzinepomp om te worden verkocht⁹⁰.

2) Preventieverplichtingen

Uitbaters van benzinestations moeten de nodige maatregelen treffen om te voorkomen dat ontvlambare vloeistoffen per ongeluk verspreid worden en de bodem, de oppervlaktewateren en het grondwater verontreinigd worden⁹¹.

Daarnaast moeten de opslaginstallaties op gezette tijdstippen gecontroleerd worden op hun gelijkvormigheid⁹².

Indien wordt vastgesteld dat er lekken zitten in de opslaginstallaties, dan moet de betreffende houder onmiddellijk buiten dienst worden gesteld, worden geledigd, gereinigd en ontgast. Het afval dat daarbij ontstaat, moet worden verwijderd⁹³.

3) Bodemonderzoeken en tussenkomsten in de bodem

De volgende verplichtingen gelden enkel voor benzinestations die uitgebaat worden als verkooppunt van brandstof aan het publiek⁹⁴. Ze zijn dus niet van toepassing op eigen benzinestations van bedrijven.

De onderzoeken waarvan hierna sprake, moeten uitgevoerd worden door studie bureaus die erkend zijn op het vlak van "bodemverontreiniging"⁹⁵.

a. Prospectief onderzoek

Het **prospectief onderzoek** dient om een eventuele verontreiniging van de bodem en van het grondwater op een terrein aan het licht te brengen. Het stelt de omvang vast in termen van concentratie ervan en de globale wijze van ruimtelijke verspreiding. Het maakt ook de eerste ramingen van de staat van verontreiniging van de bodem en van het grondwater ten opzichte van de normen⁹⁶.

⁸⁵ Artikel 16, §1, eerste lid van het besluit benzinestations.

⁸⁶ Artikel 16, §3, 1° et 2° van het besluit benzinestations.

⁸⁷ Artikel 16, §6, van het besluit benzinestations.

⁸⁸ Krachtens artikel 71, §2, van het besluit benzinestations.

⁸⁹ Artikel 17 van het besluit benzinestations.

⁹⁰ Artikel 2, 6°, van het besluit benzinestations.

⁹¹ Artikel 18, §1, van het besluit benzinestations.

⁹² Artikel 19, §§ 2 en 3, van het besluit benzinestations.

⁹³ Artikel 20, §1, eerste lid, van het besluit benzinestations.

⁹⁴ Artikel 71, §5, van het besluit benzinestations.

⁹⁵ Artikel 21, §1, artikel 31, tweede lid, artikel 51 en artikel 60, eerste lid, van het besluit benzinestations.

⁹⁶ Artikel 21, §1, van het besluit benzinestations.

Er moet in principe een prospectief onderzoek worden gedaan⁹⁷ in de volgende gevallen:

- tijdens de aanpassing aan de voorschriften van een benzinstation, zoals vastgelegd in het besluit⁹⁸;
- bij de stopzetting van de activiteiten van het benzinstation⁹⁹;
- bij een verandering van exploitant¹⁰⁰;
- bij het intrekken of vernieuwen van de milieuvergunning¹⁰¹; of
- na een met redenen omkleed verzoek van LB, indien LB meent dat er een risico op verontreiniging bestaat¹⁰².

Het prospectief onderzoek moet aan LB worden overgemaakt, zodat men daar kan nagaan of het noodzakelijk is al dan niet een gedetailleerd onderzoek te doen of een sanering op grond van de onderzoeksresultaten¹⁰³.

b. Gedetailleerd onderzoek

Er moet een gedetailleerd onderzoek volgen indien uit het prospectief onderzoek blijkt dat de drempelwaarden voor de bodem en de referentiewaarden voor het grondwater overschreden worden¹⁰⁴. Dat onderzoek mag samen met het prospectief onderzoek worden uitgevoerd¹⁰⁵.

Het **gedetailleerd onderzoek** moet bevestigen (of ontkrachten) dat er een niet-verwaarloosbaar of onaanvaardbaar risico bestaat voor de menselijke gezondheid en voor het leefmilieu, aan het licht gebracht tijdens het prospectief onderzoek. Het moet bepalen of een bodemsanering noodzakelijk is en moet, desgevallend, de nodige elementen aanreiken voor de uitvoering van het saneringsonderzoek¹⁰⁶.

De **drempelwaarden** zijn de grenswaarden voor concentraties van verontreinigende stoffen in de bodem; beneden deze waarden is het risico voor de gezondheid van de mens of voor het milieu verwaarloosbaar¹⁰⁷.

De **referentiewaarden voor het grondwater** zijn de grenswaarden voor concentraties van verontreinigende stoffen; beneden deze waarden is het risico voor de gezondheid van de mens en voor het milieu verwaarloosbaar, boven deze waarden is dat risico niet langer verwaarloosbaar¹⁰⁸.

Het gedetailleerd verslag van het onderzoek moet overgemaakt worden aan LB. Afhankelijk van de resultaten kan een saneringsonderzoek nodig zijn, gevolgd door een sanering of een risico-onderzoek¹⁰⁹.

c. Risico-onderzoek

Een **risico-onderzoek** bepaalt de mate waarin de menselijke gezondheid en het milieu in de gegeven omstandigheden een risico lopen. Het beoordeelt de dringendheid van een sanering en of het nodig is om beschermende maatregelen te nemen¹¹⁰.

Een risico-onderzoek kan uitgevoerd worden:

- op initiatief van de exploitant, om te bepalen hoe dringend de sanering is¹¹¹;
- op het verzoek van LB, om te bepalen of het nodig is om beschermende maatregelen te nemen¹¹²; of

⁹⁷ Zie de uitzondering uit artikel 21, §2, tweede lid van het besluit benzinstations.

⁹⁸ Artikel 21, §2, eerste lid, van het besluit benzinstations. Artikel 71, §3, van het besluit benzinstations bepaalt de termijnen waarbinnen de bestaande benzinstations in overeenstemming moeten worden gebracht met het besluit.

⁹⁹ Artikel 20, §2 eerste lid, van het besluit benzinstations.

¹⁰⁰ Artikel 20, §2, eerste lid, van het besluit benzinstations.

¹⁰¹ Artikel 20, §2, eerste lid, van het besluit benzinstations.

¹⁰² Artikel 20, §2, eerste lid, van het besluit benzinstations.

¹⁰³ Artikel 30, §2, eerste lid, van het besluit benzinstations.

¹⁰⁴ Artikel 31, tweede lid, van het besluit benzinstations.

¹⁰⁵ Artikel 36 van het besluit benzinstations.

¹⁰⁶ Artikel 31, eerste lid, van het besluit benzinstations.

¹⁰⁷ Artikel 2, 23°, van het besluit benzinstations.

¹⁰⁸ Artikel 2, 22°, b), van het besluit benzinstations.

¹⁰⁹ Artikelen 47, 48, 49 et 50 van het besluit benzinstations.

¹¹⁰ Artikel 51 van het besluit benzinstations.

¹¹¹ Artikel 52, tweede lid, van het besluit benzinstations.

¹¹² Artikel 52, tweede lid, van het besluit benzinstations.

- wanneer het onmogelijk blijkt om na de sanering de drempelwaarde voor de bodem of de referentiewaarde voor het grondwater te halen, om te bepalen of het nodig is om beschermende maatregelen te nemen¹¹³.

d. Saneringsonderzoek

Een **saneringsonderzoek** heeft als doel om voor een site een inventaris op te stellen van de verschillende procedés voor de behandeling van een bodemverontreiniging en/of van het grondwater en/of van de beschermende maatregelen die noodzakelijk zijn¹¹⁴. Het bevat onder meer het saneringsplan, dat de saneringswerken en/of de beschermende maatregelen beschrijft die nodig zijn op de site.

Een saneringsonderzoek wordt gedaan:

- na een prospectief of een gedetailleerd onderzoek, indien uit een van die studies blijkt dat een sanering noodzakelijk is¹¹⁵;
- na een risico-onderzoek, wanneer er beschermende maatregelen noodzakelijk zijn¹¹⁶ of wanneer de bodem van de site gekwalificeerd wordt als een bodem met een niet te tolereren risico voor de gezondheid van de mens en voor het milieu, waardoor een sanering noodzakelijk is¹¹⁷; of
- na een risico-onderzoek, wanneer het grondwater op de site gekwalificeerd wordt als grondwater met een niet te tolereren risico voor de menselijke gezondheid en het milieu, waardoor een sanering noodzakelijk is¹¹⁸.

e. Sanering

Sanering is een procedé voor de verwijdering van een vorm van verontreiniging van de bodem met behulp van de best beschikbare technieken en die geen onredelijk hoge kosten met zich meebrengen¹¹⁹.

De sanering gebeurt na een saneringsonderzoek¹²⁰ en vereist een milieuvergunning¹²¹.

De sanering moet ertoe leiden dat de gemeten concentratie de drempelwaarde voor de verontreinigende stof voor een gegeven sensibiliteitsklasse nergens op de site overschrijdt¹²².

¹¹³ Artikel 54 van het besluit benzinestations.

¹¹⁴ Artikel 60, tweede lid, van het besluit benzinestations.

¹¹⁵ Artikel 31 van het besluit benzinestations.

¹¹⁶ Artikel 47 van het besluit benzinestations.

¹¹⁷ Artikel 48, eerste lid, van het besluit benzinestations.

¹¹⁸ Artikel 50, eerste lid, van het besluit benzinestations.

¹¹⁹ Artikel 2, 26°, van het besluit benzinestations.

¹²⁰ Artikel 30, §2, artikelen 47 en 48, eerste lid, en artikel 50, eerste lid, van het besluit benzinestations.

¹²¹ Artikel 65, eerste lid, van het besluit benzinestations.

¹²² Artikel 66 van het besluit benzinestations.

INBREUKEN

A. Inbreuken op de algemene verplichtingen

De volgende handelingen vormen een inbreuk op de algemene verplichtingen:

- de uitvoering van een opdracht die gerealiseerd moet worden door een erkend bodemverontreinigingsdeskundige of een geregistreerd saneringsaannemer, zonder over de vereiste erkenning of registratie te beschikken¹²³;
- de niet-naleving, door een bodemverontreinigingsdeskundige of een bodemsaneringsaannemer, van de erkennings- of registratieplicht¹²⁴;
- de niet-naleving van de aangifteplicht van een gebeurtenis die aanleiding kan geven tot een dreigende bodemverontreiniging zoals bedoeld in artikel 4, § 2 van de bodemordonnantie¹²⁵;
- het niet overdragen, door de overdrager van een zakelijk recht of van een milieuvergunning, van het bodemattest aan de overnemer of van de aanvullende informatie die de inhoud van de bodemattesten afgeleverd door LB zou kunnen wijzigen¹²⁶;
- de niet-naleving, door een curator, van de verplichting om LB in te lichten van het faillissement van een exploitant binnen de dertig dagen na de uitspraak van het vonnis van faillietverklaring¹²⁷.
- de niet-naleving van de verplichting om een verkennend bodemonderzoek, een gedetailleerd onderzoek of een risico-onderzoek uit te voeren¹²⁸;
- de niet-naleving van de verplichting om een saneringsvoorstel op te stellen of een sanering uit te voeren¹²⁹;
- de niet-naleving van de verplichting om een risicobeheersvoorstel op te stellen of een risicobeheer uit te voeren¹³⁰;
- de niet-naleving van de verplichting een risicobeheer of een sanering uit te voeren overeenkomstig de voorwaarden van de gelijkvormigheidsverklaring van het voorstel¹³¹;
- de niet-naleving van de voorwaarden voor een minieme behandeling of een behandeling van beperkte duur¹³²;
- de niet-naleving van de verplichting om een eindbeoordeling op te stellen¹³³;
- de niet-naleving van de procedure voor identificatie en behandeling van de bodemverontreiniging specifiek voor ingedeelde inrichtingen vastgelegd door de Regering¹³⁴;
- de niet-naleving van de verplichting om nood- of follow-upmaatregelen te nemen, met inbegrip van de gebruiksbepalingen¹³⁵;
- de niet-naleving van de specifieke informatieverplichtingen als bedoeld in punt III.A.3 hierboven¹³⁶;
- zich niet houden aan de voorwaarden voor het gebruik, het transport, de opslag, de behandeling en de tracering van uitgegraven en aangevulde grond¹³⁷; en
- het niet stellen van de vereiste financiële waarborg¹³⁸:
 - hetzij voor de vervreemding van een zakelijk recht of de overdracht van een milieuvergunning voorafgaand aan de uitvoering van een verplichting tot behandeling van de bodemverontreiniging¹³⁹;

¹²³ Artikel 75, eerste lid, eerste streepje, van de bodemordonnantie.

¹²⁴ Artikel 75, eerste lid, tweede streepje, van de bodemordonnantie.

¹²⁵ Artikel 75, eerste lid, derde streepje, van de bodemordonnantie.

¹²⁶ Artikel 75, eerste lid, vierde streepje, gecombineerd met artikel 12, van de bodemordonnantie.

¹²⁷ Artikel 75, eerste lid, vijfde streepje, van de bodemordonnantie.

¹²⁸ Artikel 75, eerste lid, zesde streepje, van de bodemordonnantie.

¹²⁹ Artikel 75, eerste lid, zevende streepje, van de bodemordonnantie.

¹³⁰ Artikel 75, eerste lid, achtste streepje, van de bodemordonnantie.

¹³¹ Artikel 75, eerste lid, negende streepje, van de bodemordonnantie.

¹³² Artikel 75, eerste lid, tiende streepje, van de bodemordonnantie.

¹³³ Artikel 75, eerste lid, elfde streepje, van de bodemordonnantie.

¹³⁴ Artikel 75, eerste lid, twaalfde streepje, van de bodemordonnantie.

¹³⁵ Artikel 75, eerste lid, dertiende streepje, van de bodemordonnantie.

¹³⁶ Artikel 75, eerste lid, veertiende streepje van de bodemordonnantie, gecombineerd met artikelen 52 en 53 van de bodemordonnantie.

¹³⁷ Artikel 75, eerste lid, vijftiende streepje, van de bodemordonnantie.

¹³⁸ Artikel 75, eerste lid, zestiende streepje, van de bodemordonnantie.

¹³⁹ Artikel 17, §2, 3 de streepje, van de bodemordonnantie.

- hetzij voor de overdracht aan een derde van de verplichting tot behandeling van de bodemverontreiniging¹⁴⁰.

B. Inbreuken op de specifieke verplichtingen voor benzinstations

Elke schending van de exploitatievoorwaarden uit het besluit benzinstations vormt een inbreuk¹⁴¹.

¹⁴⁰ Artikel 23, §3, 3de streepje, van de bodemordonnantie.

¹⁴¹ Artikel 96, §1, 1°, van de ordonnantie betreffende de milieuvergunningen.

SANCTIES

Enkel de strafrechtelijke en administratieve sancties worden hier vermeld, niet de burgerrechtelijke sancties die kunnen voortvloeien uit de niet-naleving van de hierboven beschreven verplichtingen¹⁴².

A. Strafrechtelijke sancties

1) Wat betreft de algemene verplichtingen

De mogelijke hoofdstraf kan gaan van een gevangenisstraf van een maand tot twee jaar en/of een boete van 10.000 tot 500.000 euro¹⁴³, onder voorbehoud van verzachtende of verzwarende omstandigheden¹⁴⁴ en recidive¹⁴⁵.

De bevoegde rechtbank is evenwel bij machte om een alternatieve hoofdstraf uit te spreken voor de straf waarvan hierboven sprake, indien de situatie zich daartoe leent¹⁴⁶. In dit geval moet de voorkeur worden gegeven aan het uitspreken van een werkstraf¹⁴⁷.

Het bedrag van de hierboven vermelde boetes is het wettelijke bedrag. Bij een veroordeling moet dit bedrag vermenigvuldigd worden met acht (aangezien de wet erin voorziet dat het bedrag vermeerderd moet worden met 70 opdecimen, hetzij zeventig tienden van dat bedrag)¹⁴⁸

Desgevallend kunnen de bijkomende straffen waarin het Strafwetboek voorziet worden uitgesproken¹⁴⁹ en kunnen bijkomende maatregelen opgelegd worden door de bevoegde rechtbank¹⁵⁰.

De beslissing tot veroordeling wordt in het strafregister van de betrokkene opgenomen (behalve bij opschorting van uitspraak of het verstrijken van de voorziene termijn)¹⁵¹.

2) Wat betreft de specifieke verplichtingen voor benzinstations

De straf is een gevangenisstraf van 8 dagen tot twee jaar en/of een boete van 50 tot 100.000 euro¹⁵², onder voorbehoud van verzachtende¹⁵³ of verzwarende¹⁵⁴ omstandigheden en recidive¹⁵⁵.

De bevoegde rechtbank is evenwel bij machte om een alternatieve hoofdstraf uit te spreken voor de straf waarvan hierboven sprake, indien de situatie zich daartoe leent¹⁵⁶. In dit geval moet de voorkeur worden gegeven aan het uitspreken van een werkstraf¹⁵⁷.

Het bedrag van de hierboven vermelde boetes is het wettelijke bedrag. Bij een veroordeling moet dit bedrag vermenigvuldigd worden met acht (aangezien de wet erin voorziet dat het bedrag vermeerderd moet worden met 70 opdecimen, hetzij zeventig tienden van dat bedrag)¹⁵⁸

Desgevallend kunnen de bijkomende straffen waarin het Strafwetboek voorziet worden uitgesproken¹⁵⁹ en kunnen bijkomende maatregelen opgelegd worden door de bevoegde rechtbank¹⁶⁰.

De beslissing tot veroordeling wordt in het strafregister van de betrokkene opgenomen (behalve bij opschorting van uitspraak of het verstrijken van de voorziene termijn)¹⁶¹.

¹⁴² Zie artikel 76 van de bodemordonnantie, betreffende de burgerrechtelijke sanctie van nietigverklaring van bepaalde transacties die worden uitgevoerd zonder bepaalde verplichtingen op het vlak van bodemverontreiniging na te leven.

¹⁴³ Artikel 31, §3, a), van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁴⁴ Artikel 85 van het Strafwetboek.

¹⁴⁵ Artikel 33 van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁴⁶ Zie artikelen 37quinquies tot 37septies en artikelen 37octies tot 37undecies van het Strafwetboek.

¹⁴⁷ Artikel 31, §4 van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁴⁸ Artikel 1 van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdecimes op de strafrechtelijke boeten (B.S., 3 april 1952).

¹⁴⁹ Artikel 33bis gecombineerd met artikel 31, tweede lid, van het Strafwetboek en artikelen 35 en 42 tot 43ter van het Strafwetboek.

¹⁵⁰ Artikelen 34 tot 41 van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁵¹ Artikel 590 van het Wetboek van Strafvordering.

¹⁵² Artikel 31, § 1, van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁵³ Artikel 85 van boek I van het Strafwetboek.

¹⁵⁴ Artikel 32 van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁵⁵ Artikel 33 van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁵⁶ Zie artikelen 37quinquies tot 37septies en artikelen 37octies tot 37undecies van het Strafwetboek.

¹⁵⁷ Artikel 31, §4, van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁵⁸ Artikel 1 van de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdecimes op de strafrechtelijke boeten (B.S., 3 april 1952).

¹⁵⁹ Artikel 33bis gecombineerd met artikel 31, tweede lid, van het Strafwetboek en artikelen 35 en 42 tot 43ter van het Strafwetboek.

¹⁶⁰ Artikelen 34 tot 41 van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁶¹ Artikel 590 van het Wetboek van Strafvordering.

B. Administratieve sancties

Het bedrag van de alternatieve administratieve boete gaat van 50 tot 62.500 euro¹⁶², onder voorbehoud van samenloop van meerdere misdrijven¹⁶³ en recidive¹⁶⁴. Dit bedrag kan verlaagd worden onder het wettelijke minimum in geval van verzachtende omstandigheden¹⁶⁵.

De alternatieve administratieve geldboete kan gekoppeld worden aan een bevel tot stopzetting van het misdrijf binnen een bepaalde termijn, op straffe van een dwangsom¹⁶⁶. Het totale bedrag van de dwangsom mag niet meer zijn dan 62.500 euro¹⁶⁷ en kan worden vastgesteld op één bepaald bedrag of op een bedrag per tijdseenheid of per misdrijf. De dwangsom kan worden opgeheven, de looptijd ervan kan worden geschorst gedurende een bepaalde termijn of het bedrag ervan kan worden verminderd op vraag van de persoon aan wie op straffe van een dwangsom het bevel tot stopzetting van het misdrijf binnen een bepaalde termijn werd opgelegd, indien deze persoon in de gehele of gedeeltelijke, definitieve of tijdelijke onmogelijkheid verkeert om aan het bevel te voldoen¹⁶⁸.

Ten slotte kan een persoon die met een alternatieve administratieve geldboete strafbaar is, vragen om uitstel van de gehele of gedeeltelijke tenuitvoerlegging van de beslissing tot oplegging van een geldboete, indien deze persoon, binnen de periode van vijf jaar voorafgaand aan de vaststelling van het misdrijf, geen alternatieve administratieve geldboete of strafrechtelijke sanctie heeft gekregen wegens een overtreding op de milieuwetgevingen beschermd door het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid, voor een overtreding rechtstreeks voorzien in dit Wetboek of voor een overtreding voorzien in de wet betreffende het dierenwelzijn¹⁶⁹. Het uitstel wordt van rechtswege herroepen indien de betrokken persoon binnen drie jaar vanaf de kennisgeving van de beslissing tot oplegging van een alternatieve administratieve geldboete, een nieuw misdrijf begaat waarvoor een alternatieve administratieve geldboete of een strafrechtelijke sanctie wordt opgelegd¹⁷⁰.

Foto : © Getty Images

Bovendien, wanneer er geen verkennend bodemonderzoek is gebeurd op een terrein terwijl dat wel vereist was in het kader van een aanvraag van stedenbouwkundige vergunning of milieuvergunning, of wanneer bij uitgravingswerken een bodemverontreiniging aan het licht komt, dan kan LB eisen dat het betreffende terrein ten laste van de overtreder wordt hersteld in de toestand waarin het zich bevond op het ogenblik waarop het verkennend bodemonderzoek had moeten plaatsvinden, indien de uitvoering van het verkennend bodemonderzoek en de eventuele behandeling van de verontreiniging dit vereisen¹⁷¹.

¹⁶² Artikel 45, derde lid, van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁶³ Artikel 48 van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁶⁴ Artikel 52 van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁶⁵ Artikel 45, vierde lid, van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁶⁶ Artikel 46 van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁶⁷ Artikel 46 van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁶⁸ Artikel 46, derde lid van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁶⁹ Artikel 45/1, eerste lid van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁷⁰ Artikel 45/1, tweede lid van het Wetboek van Inspectie en Milieuaansprakelijkheid.

¹⁷¹ Artikel 78 van de bodemordonnantie.

